

ПОРТУГАЛИЯ - ПРИКАЗНА РЕАЛНОСТ ЗА СОУ "ХРИСТО БОТЕВ"

Португалия - тази далечна, екзотична, топла страна се превърна в приказна реалност за СОУ "Христо Ботев", град Айтос. Учениците от 9 и 11 клас: Мирослав Костов, Пламен Кръстев, Даяна Трендафилова, Синан Назиф, Цветелина Трендафилова, Фикрие Камбур, Весела Русева, учител по английски език, и аз потегляме за град Куба, където децата ще представят Айтос и България по проекти "Коменски" на тема: "Взаимно културно влияние в колонизацията и миграцията". Това е четвъртият екип, който след Румъния, Турция и Марсилия посещава страна партньор по трите проекта, спечелени от училището ни благодарение на усърдието и компетентността на госпожа Русева. Влакът ни отвежда до София, където с нетърпение чакаме самолетите до Мюнхен и оттам до Лисабон.

Вече сме на португалска земя. На летището ни посрещат усмихнати и с невероятно чувство за хумор Патрисиа и нейни колеги. Изведнъж се появяват французите, испанците, италианците, герците, унгарците. Такава сърдечност и топлота скалата на радостта едва ли познава. Весела вече се е срещала с тези хора и всичко придобива очертанията на голямо семейно огнище. Имаме щастието да се движим по най-дългия мост в света "Вашко да Гама".

Настаняват ни в град Куба - около 5-хилядно селище с осанка на бяла птица - бели като

Ботевци в Португалия.

на английски и френски. Най-строга и аналитична е Ефросиния, или просто Фрозо, главният координатор по проекта, която с достолепие и мъдрост води дискусиите. А те протичат на различни места: в училището, в уникални музеи, в гостоприемни винарни, в свръхмодерни библиотеки. Най-заредени с добри енергии са вечерите, защото там се раждат истинските приятелства. От поздравите и от песните. Пеят всички участници по ред и без ред. Патрисиа е донесла китара и аз, понеже западните езици не са ми умение, представям България с песни. И този път осъзнавам, че музиката, стиховете и чувствата са универ-

тенички. Танцовият квартет Даяна, Цветелина, Синан, Мирослав е стилизирано национално облекло и ритмите на ръченицата изпълват сърцата навсички. Французинът - учител по музика - професионално е заинтригуван от неравноделния такт 7/8. Децата са усмихнати, темпераментни, вълнуващи. Аз изпълвам моите айтоски карамфили с вкус на мерло на някакъв английски, а Фикрие и Пламен обкичват с мартенички аудиторията. Всички са трогнати от нашата инициатива, а Весела на фона на презентация за Баба Марта разказва за смисъла на мартеницата. И, макар и февруари, в сърцата поникват пролетни кокичета и минзухари и вселенска любов. Дните в Португалия са изпълнени с екскурзии, организирани от партньорите португалци. Посещаваме туристическите центрове градовете Бежа, Евора, старинното селище Монсераз. Най-впечатляващ сякаш е музеят, чийто под е от дебели

та. Наслаждаваме се на екзотични кулинарни специалитети, учаваме за нравите и обичаите на португалците.

Изненада се оказва за всички ни стилният театрален салон, в който представители на градската управа връчват плакети и ни благодарят, че сме удостоили градчето им с присъствието си. Неволно с тъга си казваме с Весела, че нашият град е 25-хиляден, а за такава зала можем само да мечтаем. И не само за нея, но както и да е.

Автобусът отново пее. Буря от чувства, екстаз от вълни на приятелство. Топло е. Ветровито е. Дъждът е чест наш гост. Португалците казват, че чадърът е неотменен аксесоар от ежедневието им, макар да не са в Лондон, и че в един дом има най-малко 10 чадъра. Но всеки дъжд ни дарява с по две и три дъги. Вълшебство!

Ще се сбогуваме. Най-мълчаливите мигове. Последни снимки. Съзли. Ръце на деца, помахали за "До нова среща" на своите нови приятели. Изпраща ни песента на Педро, Балбина, Патрисиа, Мария. Тя звучи у нас и на следващия ден, когато сме все още в Португалия, но не в Куба, а в Лисабон. Отправна точка ни е Коридата. Пришпорваме метрото и се озоваваме в Стария град. Там наистина е чудато. Трамвайчето, погледнато от 10-я етаж, е с размери на кибритена кутийка. Жълто и сладко като дете. Пред очите ти са безбрежни гледки, внушителни арки, пищни паметници, забележителни скулптури. Старият Лисабон е пазител на тайни за португалците, за колонии, за света. Изреждаме се на телескопа, за да зърнем новия Лисабон през очите на Стария град. Чудим се откъде пазаруват тези хора, след като няма нито един супер-

Весела Русеџа с презентация за Айтос и СОУ "Христо Ботев".

маниста са паветата, бели са ниските къщи и зидовете, на бял фон са палмите, мандарините и лимоните по улиците, бели са душите на домакините, бели са прегръдките им и посрещането е повече от празнично. В зала̀а на професионалното училище, на което гостуваме, вече ни очакват ученици, родители, представители на общината, гости, но най-важното; тук са всички семейства, които ще приемат нашите българчета. Моментално стават приятели. Докато тече церемония по посрещането, вече се чуват уговорки за бъдещи занимания и забавления. Педро е португалският координатор, той е човекът "Всичко", ще ти говори на три езика, ще те упъти, ще те успокои, ще ти попее, ще те накара да се почувстваш значим. Балбина е директор на училището. Тя пък е най-артжената, която сме виждали - изязна, аристократична, умнища и като че ли е модел с невероятната си естетическа визия. Патрисия омагьосва с младежкия си дързък дух и с типичния си португалски тембър и темперамент. И тя знае всичко, което я питаме. Текат срещи на ръководителите, обсъждания, представят се резултати от дейности в училищата от седемте държави, разговорите се насочват към много интересни теми, свързани с миграцията на народите, с исторически събития, със съвременни аналогии. Весела е в стихията си - всички я търсят да превежда

Мартеници от Айтос за всички нови приятели.

сален език. След изпяването знай, че всички ме разбират и самата аз всичко разбирам. Щом получавам безброй целувки, а кметът плаче, значи са ме разбрали. Толкова е динамична програмата, че не ти остава време за сън, за размисъл. Просто си звездичка от млечния път на приятелството. Идва денят, в който всяко училище трябва да презентира своята страна. Всички са с традиционни презентации на английски език - децата са много отговорни и завладяват присъстващите (културна публика от цяла Куба) с интересни факти от хилядолетия назад до днес. И ние имаме презентация, но с Весела и децата решаваме да бъдем нестандартни и да представим България чрез изкуството - песни, танци □ мар-

Айтоските ученици с национални костюми и танци в далечна Португалия.

рирани останки от древно селище. Истрашно, и зашеметяващо. Крепостите със своите истории ни разказват за бурен минал живот, за отговорност на съвремен-

брашно и олио.

Сбогуваме се и с любезната Фернанда Пирейро, администраторката на рецепцията в хотел "Барселона", чието добро сърце ни направи не една добрина. Лисабон ни изпраща. Очакват ни самолетите. На 18. 02. в 00 часа във влака от София за Бургас поздравяваме нашата водачка Весела по случай 55-ия ѝ рожден ден и ѝ пожелаваме здраве и още образователни приключения. Всички отправяме виртуална благодарност към нашия директор, госпожа Кирязова, за организацията, направила възможни тези незабравими мигове, в които българските мартенички отлетяха за слънчева Португалия. До нова среща, приятели в Испания, Унгария, Англия! И учете езици, за да е отворена вратата на света за вас!

**Татяна Йотова,
пътешественик**

ниците при съхраняване на културното наследство на държава-

Малки обяви

- Тел. 0896 62 35 08 предлага помещение под наем в гр.Айтос на ул. "Орлово" №15 срещу Кировата фурна - оборудван фризьорски салон, може да бъде използвано и за офис.
- Тел. 0887 84 43 42 - козметичен център "ДАНИ"- гр.Айтос търси маникюристка.
- Тел. 0892 36 30 91 продава къща с двор на ул. "Ген.Гурко" №13, до училище "Кирил и Методий".
- Тел. 0888 36 18 31 продава тристаен тухлен апартамент - I етаж, в непосредствена близост до центъра на Айтос.
- Тел.0879 60 44 46 продава апартамент в град Айтос 65 кв.метра - суперцентър, втори етаж- над ДНА, тухлен.
- Тел: 0896 19 39 05 дава се под наем търговско помещение 50 кв.м със санитарен възел в гр.Айтос - суперцентър.
- Тел. 0892 04 56 22 продава дворно място с пространство от 560 кв.м, находящо се в с. Вресово, община Руен, урегулиран парцел IX-125 в кв. 16. Цена по договаряне.
- Тел. 0878 57 59 43 продава "Трабант" комби - ул. "Мадара" №3 а - цена по споразумение.
- Тел. 0885 31 57 06 продава 2,5 дка дворно място в регулацията на с. Пещерско, община Айтос - спешно и изгодно.
- Тел. 05534/ 2- 22-86 дава под наем апартамент в Айтос - ул. "Хаджи Димитър" №30, ет.II, вх. II, ап. 5.
- Тел: 0889 14 41 50. продава тристаен апартамент в гр.Айтос - ул."Х. Димитър" бл.34, вх.1, ет.1, ап.1 - цена по споразумение.
- Тел. 0889 78 37 43 продава ВАЗ 2107 - по споразумение
- Тел. 0886 730221 продава 3 дка земя в Айтос, по пътя за Лясково, срещу Винпром..
- Тел: 0895410436 - продава къща с двор в с.Вресово.
- Тел. 0888 29 56 94 - Айтос продава ъглов парцел за строеж с разрешително - 360 кв. м на ул. "Красна" №7. Цена по споразумение.
- Тел: 0895 41 04 36 дава помещение под наем за офис, машинописни услуги и др. в гр.Айтос, ул."Москва" №1, до МВР /срещу паспортна служба/.
- Тел. 0887 39 52 13 продава апартамент -цена по договаряне.